Народно събрание
брой: 31, от дата 11.4.2025 г. Официален раздел / НАРОДНО СЪБРАНИЕ стр.2

Закон за изискванията за достъпност на продукти и услуги

УКАЗ № 58

На основание чл. 98, т. 4 от Конституцията на Република България

П О С Т А Н О В Я В А М :

Да се обнародва в „Държавен вестник" Законът за изискванията за достъпност на продукти и услуги, приет от 51-вото Народно събрание на 28 март 2025 г.

Издаден в София на 7 април 2025 г.

Президент на Републиката: **Румен Радев**

Подпечатан с държавния печат.

Министър на правосъдието: **Георги Георгиев**

ЗАКОН
за изискванията за достъпност на продукти и услуги

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда:

1. изискванията за достъпност на продукти и услуги;

2. процедурата за оценяване на съответствието на продукти с изискванията за достъпност;

3. задълженията на икономическите оператори, които предоставят продукти на пазара или предоставят услуги;

4. надзора на предоставените на пазара и/или пуснатите в действие продукти;

5. контрола на съответствието на предоставяните услуги с изискванията за достъпност.

Чл. 2. (1) Този закон се прилага за следните продукти:

1. потребителски компютърни хардуерни системи с общо предназначение и компютърни операционни системи за тези хардуерни системи;

2. следните терминали на самообслужване:

а) платежни терминали;

б) терминални устройства АТМ, предназначени за предоставяне на услуги по ал. 2;

в) автомати за продажба на билети, предназначени за предоставяне на услуги по ал. 2;

г) автомати за регистрация на пътници, предназначени за предоставяне на услуги по ал. 2;

д) интерактивни терминали на самообслужване, предоставящи информация и предназначени за предоставяне на услуги по ал. 2, с изключение на терминалите, инсталирани като съставна част на превозни средства, въздухоплавателни средства, кораби или подвижен състав;

3. потребителско крайно оборудване с интерактивни възможности за компютърна обработка, използвано за електронни съобщителни услуги;

4. потребителско крайно оборудване с интерактивни възможности за компютърна обработка, използвано за достъп до аудио-визуални медийни услуги;

5. електронни четци.

(2) Този закон се прилага за следните услуги:

1. електронни съобщителни услуги с изключение на услуги за предаване, използвани за предоставянето на услуги машина-машина;

2. услуги за предоставяне на достъп до аудио-визуални медийни услуги;

3. следните елементи на услуги за въздушен, автобусен и железопътен превоз на пътници и превоз на пътници по вода с изключение на градски, крайградски и регионални транспортни услуги:

а) уебсайтове;

б) услуги, базирани на мобилни устройства, включително мобилни приложения;

в) електронни билети и услуги за електронно издаване на билети;

г) предоставяне на информация за транспортни услуги, включително информация за пътуването в реално време; по отношение на информационните екрани това се ограничава до интерактивните екрани, разположени на територията на Европейския съюз;

д) интерактивни терминали на самообслужване, разположени на територията на Европейския съюз, с изключение на инсталираните като съставна част на превозни средства, въздухоплавателни средства, кораби или подвижен състав, които се използват за предоставянето на която и да е част от тези услуги за превоз на пътници;

4. градски, крайградски и регионални транспортни услуги по отношение на интерактивни терминали на самообслужване, разположени на територията на Европейския съюз, с изключение на инсталираните като съставна част на превозни средства, въздухоплавателни средства, кораби или подвижен състав, които се използват за предоставянето на която и да е част от тези услуги за превоз на пътници;

5. потребителски банкови услуги;

6. електронни книги и специализиран софтуер;

7. услуги за електронна търговия.

(3) Този закон не се прилага за следното съдържание на уебсайтове и мобилни приложения:

1. предварително записано медийно съдържание с определено времетраене, публикувано преди 28 юни 2025 г.;

2. файлови формати за офис документи, публикувани преди 28 юни 2025 г.;

3. онлайн карти и картографски услуги, ако основната информация е представена по достъпен цифров начин за картите, предназначени за навигационно използване;

4. съдържание на трета страна, което не е финансирано, разработено или под контрола на съответния икономически оператор;

5. съдържание на уебсайтове и мобилни приложения, отговарящи на изискванията за архиви, което означава, че те единствено разполагат със съдържание, което не се актуализира или редактира след 28 юни 2025 г.

(4) Този закон се прилага, без да се засягат разпоредбите на:

1. Регламент (ЕС) 2017/1563 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. относно трансграничния обмен между Съюза и трети държави на копия в достъпен формат от определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали (ОВ, L 242/1 от 20 септември 2017 г.);

2. Закона за авторското право и сродните му права, който въвежда Директива (ЕС) 2017/1564 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ, L 242/6 от 20 септември 2017 г.).

Чл. 3. (1) Изискванията за достъпност на продукти и услуги се прилагат само дотолкова, доколкото тяхното спазване:

1. не изисква значително изменение в продукт или услуга, което води до основно изменение на същността на продукта или услугата, или

2. не води до прекомерна тежест за съответните икономически оператори.

(2) Икономическите оператори, които се позовават на изключение по ал. 1, извършват оценка дали спазването на изискванията за достъпност на продукти или услуги би довело до основно изменение, или би наложило прекомерна тежест. Оценката за прекомерна тежест се извършва въз основа на съответните критерии, определени в приложение № 1 и в делегираните актове, приети от Европейската комисия на основание чл. 14, параграф 7 от Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ, L 151/70 от 7 юни 2019 г.), наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2019/882".

(3) Икономическите оператори документират оценката по ал. 2 и съхраняват всички имащи отношение резултати за срок 5 години, считано съответно от последното предоставяне на пазара на продукт или от последното предоставяне на услуга. При поискване от органите за надзор на пазара или от органите, отговарящи за контрол на съответствието на услугите, икономическите оператори им предоставят копие от оценката по ал. 2.

(4) Микропредприятията, които работят с продукти, се освобождават от изискването да документират своята оценка по ал. 2. При поискване от орган за надзор на пазара микропредприятията, които работят с продукти, предоставят на този орган фактите, отнасящи се до оценката по ал. 2.

(5) Доставчиците на услуги, които прилагат изключения по ал. 1, т. 2, актуализират оценката си за наличието на прекомерна тежест по отношение на всяка категория или вид услуга:

1. при изменение в предлаганата услуга, или

2. при поискване от органите, отговарящи за контрол на съответствието на услугите, и

3. във всеки случай, най-малко на всеки 5 години.

(6) Когато икономическите оператори, с изключение на микропредприятията, прилагат изключения по ал. 1 за конкретен продукт или услуга, те изпращат информация за това до съответните органи за надзор на пазара или органите, отговарящи за контрол на съответствието на услугите на държавата членка, в която конкретният продукт е пуснат на пазара или в която се предоставя конкретната услуга.

(7) Изключенията по ал. 1, т. 2 не се прилагат, когато икономическите оператори получават финансиране от публични или частни източници, различни от техни собствени средства, което финансиране се предоставя за целите на подобряване на достъпността на съответните продукти или услуги.

Глава втора
ДОСТЪПНОСТ НА ПРОДУКТИ

Раздел I
Изисквания за достъпност и свободно движение на продуктите

Чл. 4. (1) Доколкото не са приложени изключения съгласно чл. 3, продуктите, с изключение на терминалите на самообслужване, се предоставят на пазара само когато съответстват на изискванията за достъпност по приложение № 2, раздели I и II, като се вземат предвид и критериите относно функционалните показатели по раздел VI от същото приложение.

(2) Доколкото не са приложени изключения съгласно чл. 3, терминалите на самообслужване се предоставят на пазара само когато съответстват на изискванията за достъпност по приложение № 2, раздел I, като се вземат предвид и критериите относно функционалните показатели по раздел VI от същото приложение.

Чл. 5. Предоставянето на пазара на продуктите, които са в съответствие с този закон, не се забранява, ограничава или възпрепятства по причини, свързани с изисквания за достъпност.

Раздел II
Съответствие на продуктите

Чл. 6. (1) Продукт, който съответства на хармонизираните стандарти или на части от тях, данните за които са публикувани в „Официален вестник" на Европейския съюз, се счита, че съответства на изискванията за достъпност по чл. 4, обхванати от тези стандарти или части от тях.

(2) Продукт, който съответства на техническите спецификации или на части от тях, които са приети на основание чл. 15, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/882, се счита, че съответства на изискванията за достъпност по чл. 4, обхванати от тези технически спецификации или части от тях.

Чл. 7. Оценяването на съответствието на продуктите с изискванията за достъпност по чл. 4 се извършва съгласно процедурата за оценяване на съответствието, определена в приложение № 3.

Чл. 8. (1) За продуктите, чието съответствие с изискванията за достъпност по чл. 4 е оценено съгласно процедурата за оценяване на съответствието, определена в приложение № 3, се съставя ЕС декларация за съответствие.

(2) ЕС декларацията за съответствие потвърждава, че е доказано изпълнението на изискванията за достъпност по чл. 4. Когато са приложени изключения по чл. 3, в ЕС декларацията за съответствие се посочва кои изисквания за достъпност са предмет на изключение.

(3) ЕС декларацията за съответствие се съставя по образеца, определен в приложение № 4, и се актуализира при промяна на данните за икономическия оператор, на стандарти, технически спецификации или на други обстоятелства, свързани с декларираното съответствие.

(4) ЕС декларацията за съответствие се превежда на езика, определен от съответната държава членка, на чиято територия продуктът се пуска или предоставя на пазара. Когато продуктът се пуска или предоставя на пазара на територията на Република България и ЕС декларацията за съответствие не е съставена на български език, тя се превежда на български език.

(5) Когато приложимите към даден продукт актове на законодателството на Европейския съюз за хармонизация, които изискват ЕС декларация за съответствие, са повече от един, се съставя само една ЕС декларация за съответствие, в която се посочват съответните актове и данните за публикуването им в „Официален вестник" на Европейския съюз.

(6) Изискването по ал. 5 може да се изпълни чрез съставяне на досие от отделните ЕС декларации за съответствие, които се изискват от всички приложими за продукта актове на законодателството на Европейския съюз за хармонизация.

Чл. 9. Като съставя ЕС декларацията за съответствие, производителят поема отговорността за съответствието на продукта с изискванията на закона.

Чл. 10. (1) Съответствието на продукт с изискванията за достъпност по чл. 4 се удостоверява с нанесена маркировка „CE".

(2) За маркировката „CE" се прилагат основните принципи, установени в чл. 30 от Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ, L 218/30 от 13 август 2008 г.), наричан понататък „Регламент (ЕО) № 765/2008".

(3) Маркировката „CE" се нанася върху продукта или върху неговата табела с данни така, че да бъде видима, четлива и незаличима. Когато това не е възможно или не може да се осигури поради естеството на продукта, тя се нанася върху опаковката и в придружаващите документи.

(4) Маркировката „CE" се нанася, преди продуктът да бъде пуснат на пазара.

Раздел III

Задължения на икономическите оператори във връзка с продуктите

Чл. 11. (1) Когато пуска продукт на пазара, производителят гарантира, че той е проектиран и произведен в съответствие с приложимите изисквания за достъпност по чл. 4.

(2) Производителят съставя техническата документация в съответствие с приложение № 3 и провежда или осигурява провеждането на процедурата за оценяване на съответствието, посочена в същото приложение.

(3) Когато съответствието на продукта с приложимите изисквания за достъпност е доказано чрез прилагането на процедурата по ал. 2, производителят съставя ЕС декларация за съответствие съгласно чл. 8 и нанася маркировката „CE" съгласно чл. 10.

(4) Производителят съхранява техническата документация и ЕС декларацията за съответствие в продължение на 5 години след пускането на продукта на пазара.

Чл. 12. (1) Производителят прилага процедури, чрез които гарантира, че при серийно производство продуктите остават в съответствие с приложимите изисквания.

(2) При изпълнение на изискването по ал. 1 производителят взема предвид по подходящ начин промените в проекта или характеристиките на продукта и промените в хармонизираните стандарти или в техническите спецификации по чл. 6, чрез позоваване на които е декларирал съответствието на продукта.

Чл. 13. (1) Производителят гарантира, че върху всеки продукт има нанесен тип, партиден или сериен номер или друг елемент, който позволява идентификацията на продукта.

(2) Производителят нанася върху продукта своето име и регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка и пощенския адрес, на който може да се осъществи връзка с него. Адресът посочва едно-единствено място, на което производителят може да бъде намерен, и се представя по начин, разбираем за крайните ползватели и органите за надзор на пазара.

(3) Когато размерът или естеството на продукта не позволява информацията по ал. 1 или 2 да се нанесе върху него, тя се предоставя върху опаковката или в документ, придружаващ продукта.

Чл. 14. Производителят гарантира, че продуктът се придружава от инструкции и информация за безопасност на български език. Тези инструкции и информация, както и всички етикети, трябва да са ясни, разбираеми и смислени.

Чл. 15. (1) Когато производителят счита или има основание да счита, че даден продукт, който е пуснал на пазара, не съответства на изискванията на този закон, той незабавно, и както е целесъобразно за конкретния случай, предприема необходимите коригиращи действия за привеждането на продукта в съответствие или за изтеглянето му.

(2) В случаите по ал. 1, когато продуктът не отговаря на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4, производителят информира незабавно за това органите за надзор на пазара по този закон и компетентните органи на държавите членки, в които такива продукти са предоставени на пазара, като предоставя подробна информация, по-специално за несъответствието на продукта с приложимите изисквания и за предприетите коригиращи действия.

(3) Производителят води регистър на продуктите, които не отговарят на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4, и на съответните жалби.

Чл. 16. (1) При обосновано искане от органите за надзор на пазара по този закон или от компетентен орган на друга държава членка производителят предоставя цялата информация и документация, необходима за доказване на съответствието на продукта. Тази информация и документация се предоставя на органите за надзор на пазара по този закон на хартиен или на електронен носител на български език или на език, на който е налична, при условие че е разбираем за тези органи.

(2) За нуждите на административно и/или административно-наказателно производство производителят предоставя на български език информацията и документацията по ал. 1 на органите за надзор на пазара по този закон в определен от тях срок.

(3) По искане на орган по ал. 1 производителят оказва съдействие при всяко предприето действие за отстраняване на несъответствието с приложимите изисквания за достъпност на продуктите, които е пуснал на пазара.

Чл. 17. (1) Производителят може да определи писмено свой упълномощен представител.

(2) Упълномощеният представител изпълнява задачите, определени от производителя в пълномощното.

(3) Производителят не включва в пълномощното на упълномощения представител задълженията по чл. 11, ал. 1 и задължението за изготвяне на техническа документация по чл. 11, ал. 2.

(4) Производителят включва в пълномощното на упълномощения представител най-малко следното:

1. да съхранява на разположение на органите за надзор на пазара техническата документация и ЕС декларацията за съответствие в продължение на 5 години след пускането на продукта на пазара;

2. при обосновано искане от органите за надзор на пазара по този закон или от компетентен орган на друга държава членка да предостави на тези органи цялата информация и документация, необходима за доказване на съответствието на продукта;

3. по искане на органите за надзор на пазара по този закон или на компетентен орган на друга държава членка да оказва съдействие при всяко предприето действие за отстраняване на несъответствието с приложимите изисквания за достъпност на продуктите, попадащи в рамките на пълномощното му.

Чл. 18. Вносителят пуска на пазара продукти само когато съответстват на изискванията на този закон.

Чл. 19. (1) Преди да пусне даден продукт на пазара, вносителят гарантира, че:

1. производителят е съставил техническата документация в съответствие с приложение № 3 и е провел процедурата за оценяване на съответствието, посочена в същото приложение;

2. маркировката „CE" е нанесена;

3. производителят е изпълнил задълженията си по чл. 13;

4. продуктът се придружава от необходимите документи.

(2) Вносителят гарантира, че продуктът се придружава от инструкции и информация за безопасност на български език.

Чл. 20. (1) Вносителят нанася върху продукта своето име и регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка и пощенския адрес, на който може да се осъществи връзка с него. Адресът се представя по начин, разбираем за крайните ползватели и органите за надзор на пазара.

(2) Когато размерът или естеството на продукта не позволява информацията по ал. 1 да се нанесе върху него, тя се предоставя върху опаковката или в документ, придружаващ продукта.

Чл. 21. Когато вносителят счита или има основание да счита, че даден продукт не съответства на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4, той не пуска продукта на пазара, докато не бъде приведен в съответствие, и информира за това производителя и органите за надзор на пазара.

Чл. 22. Вносителят гарантира, че докато отговаря за даден продукт, условията на съхранение или транспортиране не застрашават съответствието на продукта с приложимите изисквания за достъпност по чл. 4.

Чл. 23. (1) Вносителят съхранява на разположение на органите за надзор на пазара копие от ЕС декларацията за съответствие в продължение на 5 години след пускането на продукта на пазара.

(2) В продължение на 5 години след пускането на продукта на пазара вносителят гарантира, че при поискване техническата документация може да бъде предоставена на органите за надзор на пазара.

Чл. 24. (1) Когато вносителят счита или има основание да счита, че даден продукт, който е пуснал на пазара, не съответства на изискванията на този закон, той незабавно, и както е целесъобразно за конкретния случай, предприема необходимите коригиращи действия за привеждането на продукта в съответствие или за изтеглянето му.

(2) В случаите по ал. 1, когато продуктът не отговаря на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4, вносителят незабавно информира за това органите за надзор на пазара по този закон и компетентните органи на държавите членки, в които такива продукти са предоставени на пазара, като предоставя подробна информация, по-специално за несъответствието на продукта с приложимите изисквания и за предприетите коригиращи действия.

(3) Вносителят води регистър на продуктите, които не отговарят на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4, и на съответните жалби.

Чл. 25. (1) При обосновано искане от органите за надзор на пазара по този закон или от компетентен орган на друга държава членка вносителят предоставя цялата информация и документация, необходима за доказване на съответствието на продукта. Тази информация и документация се предоставя на органите за надзор на пазара по този закон на хартиен или на електронен носител, на български език или на език, на който е налична, при условие че е разбираем за тези органи.

(2) За нуждите на административно и/или административно-наказателно производство вносителят предоставя на български език информацията и документацията по ал. 1 на органите за надзор на пазара по този закон в определен от тях срок.

(3) По искане на орган по ал. 1 вносителят оказва съдействие при всяко предприето действие за отстраняване на несъответствието с приложимите изисквания за достъпност на продуктите, които е пуснал на пазара.

Чл. 26. Когато предоставя на пазара продукт, дистрибуторът действа с дължимата грижа по отношение на изискванията на този закон.

Чл. 27. Преди да предостави даден продукт на пазара, дистрибуторът се уверява, че:

1. маркировката „CE" е нанесена;

2. продуктът се придружава от необходимите документи и от инструкции и информация за безопасност на български език;

3. производителят е изпълнил задълженията си по чл. 13;

4. вносителят е изпълнил задълженията си по чл. 20.

Чл. 28. Когато дистрибуторът счита или има основание да счита, че даден продукт не съответства на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4, той не предоставя продукта на пазара, докато не бъде приведен в съответствие, и информира за това производителя или вносителя, както и органите за надзор на пазара.

Чл. 29. Дистрибуторът гарантира, че докато отговаря за даден продукт, условията на съхранение или транспортиране не застрашават съответствието на продукта с приложимите изисквания за достъпност по чл. 4.

Чл. 30. (1) Когато счита или има основание да счита, че даден продукт, който е предоставил на пазара, не съответства на изискванията на този закон, дистрибуторът се уверява, че са предприети необходимите коригиращи действия за привеждането на продукта в съответствие или за изтеглянето му, както е целесъобразно за конкретния случай.

(2) В случаите по ал. 1, когато продуктът не отговаря на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4, дистрибуторът незабавно информира за това органите за надзор на пазара по този закон и компетентните органи на държавите членки, в които е предоставил на пазара такива продукти, като предоставя подробна информация, по-специално за несъответствието на продукта с приложимите изисквания и за предприети коригиращи действия.

Чл. 31. (1) При обосновано искане от органите за надзор на пазара по този закон или от компетентен орган на друга държава членка дистрибуторът предоставя на хартиен или на електронен носител цялата информация и документация, необходима за доказване на съответствието на продукта.

(2) По искане на орган по ал. 1 дистрибуторът оказва съдействие при всяко предприето действие за отстраняване на несъответствието с приложимите изисквания за достъпност на продуктите, които е предоставил на пазара.

Чл. 32. Когато вносител или дистрибутор пуска на пазара продукт със своето име или търговска марка или променя продукт, който вече е пуснат на пазара, по такъв начин, че съответствието с изискванията на закона може да бъде засегнато, той се счита за производител и изпълнява задълженията на производителя по чл. 11 – 16.

Чл. 33. (1) Всеки икономически оператор поддържа информация за всеки икономически оператор, който му е доставил даден продукт, и за всеки икономически оператор, на когото е доставил даден продукт.

(2) Информацията по ал. 1 и документите, които доказват осъществената доставка, се съхраняват за период 5 години след датата на доставката. Тази информация и документи при поискване се предоставят на органите за надзор на пазара.

Раздел IV
Надзор на пазара

Чл. 34. (1) По смисъла на чл. 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011 (ОВ, L 169/1 от 25 юни 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/1020", председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор чрез органите за надзор на пазара от агенцията е орган за надзор на пазара на продуктите по чл. 2, ал. 1.

(2) Надзорът на пазара на продуктите се организира и извършва съгласно Регламент (ЕС) 2019/1020, доколкото в този закон не съществуват специални разпоредби със същата цел, които уреждат по специален начин конкретни аспекти на надзора на пазара на тези продукти. Членове 19, 20, чл. 25, параграф 5 и чл. 28, параграфи 1 и 4 от Регламент (ЕС) 2019/1020 не се прилагат по отношение на продуктите по чл. 2, ал. 1 от закона.

(3) При извършване на проверки органите за надзор на пазара могат да поискат съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи и от компетентните органи на местното самоуправление в случаите, когато противозаконно им се пречи да изпълняват задълженията си.

Чл. 35. (1) Органите за надзор на пазара имат право:

1. на свободен достъп до:

а) търговски обекти и други места за съхранение и представяне на пуснати на пазара продукти, включително местата за продажба от разстояние, включително чрез използване на електронни средства;

б) производствени, складови и търговски помещения и други места, където продуктите се пускат в действие или се използват съгласно предназначението им;

в) панаири, изложби и демонстрации, на които се представят продукти по чл. 2, ал. 1;

2. да изискват от икономическите оператори, съобразно техните задължения:

а) ЕС декларация за съответствие;

б) техническата документация за продукта;

в) инструкции и информация за безопасност на български език;

г) информацията по чл. 33;

д) документ, удостоверяващ регистрирана търговска марка;

е) оценката по чл. 3, когато икономическият оператор се е позовал на такава;

3. да вземат безвъзмездно образци от продуктите за изпитвания;

4. да изискват оригинални счетоводни, търговски или други книги и документи, както и документи, отнасящи се до търговската регистрация, единен идентификационен код (ЕИК) или код по БУЛСТАТ, лични данни и друга информация, отнасяща се до установяване на административно нарушение по този закон, която не може да бъде събрана служебно, както и да изземват заверени копия от тях;

5. да искат съдействие от компетентните органи на другите държави членки.

(2) Органите за надзор на пазара съгласувано със съответния икономически оператор определят срок за предоставяне на документите и информацията по ал. 1, т. 2, букви „а" и „б", който не може да е повече от 30 дни.

(3) Икономическите оператори, които предоставят продукти на пазара, както и лицата, които представят продукти на местата по ал. 1, т. 1, буква „в", са задължени да осигуряват достъп до местата по ал. 1, т. 1 и да оказват съдействие на органите за надзор на пазара при изпълнение на техните задължения.

(4) В случаите по ал. 1, т. 3 се съставя приемо-предавателен протокол и иззетите образци се връщат на икономическия оператор в срок до 30 дни.

(5) За резултатите от проверките органите за надзор на пазара съставят протокол, към който прилагат събраните писмени документи и сведения. Протоколът се подписва от съставителя, от проверяваното лице, а при отказ – от двама свидетели на отказа.

(6) Не се съставя констативен протокол в случаите, в които органите за надзор на пазара са констатирали нарушение на този закон въз основа на официални документи, както и когато проверяваното лице пречи на органите за надзор на пазара да изпълняват служебните си задължения и/или не предоставя документите по ал. 1, т. 2 и 4.

Чл. 36. (1) Органите за надзор на пазара са длъжни:

1. да се легитимират при извършване на проверките;

2. да използват получените документи и информация само за целите на надзор на пазара и контролни дейности, определени в нормативен акт;

3. да участват в обмена на информация с компетентните органи на другите държави членки;

4. да оказват съдействие на Европейската комисия и на компетентните органи на другите държави членки по тяхно искане.

(2) Органите за надзор на пазара при поискване предоставят на потребителите в достъпен формат наличната информация относно спазването от икономическите оператори на приложимите изисквания за достъпност и оценката по чл. 3, освен когато такава информация не може да бъде предоставена поради съображения за поверителност съгласно чл. 17 от Регламент (ЕС) 2019/1020.

Чл. 37. (1) Надзорът на пазара включва:

1. наблюдение за наличието и проверка за съответствието с изискванията на:

а) маркировката „CE";

б) информацията, която идентифицира производителя и вносителя;

в) информацията, която идентифицира продукта;

г) информацията, която се изисква да е нанесена върху продукта или да го придружава;

д) инструкциите и информацията за безопасност на български език, която се изисква да придружава продукта;

е) ЕС декларацията за съответствие;

2. проверка на ЕС декларацията за съответствие и техническата документация;

3. изпитвания на образци от продукти, предоставени на пазара или пуснати в действие.

(2) Когато икономическият оператор се е позовал на изключенията по чл. 3, ал. 1, органите за надзор на пазара:

1. проверяват дали икономическият оператор е извършил оценката по чл. 3, ал. 2;

2. правят преглед на оценката и на резултатите от нея, включително на правилното използване на критериите, определени в приложение № 1 и в делегираните актове, приети от Европейската комисия на основание чл. 14, параграф 7 от Директива (ЕС) 2019/882;

3. проверяват спазването на приложимите изисквания за достъпност.

Чл. 38. (1) Разходите за изпитване са за сметка на икономическия оператор, когато продуктите не съответстват на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4.

(2) Когато продуктите съответстват на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4, разходите са за сметка на органите за надзор на пазара.

(3) Разходите за изпитване са за сметка на икономическия оператор независимо от получените резултати, когато:

1. продуктът е без маркировка „CE";

2. за продукта не е съставена ЕС декларация за съответствие съгласно приложимите изисквания;

3. за продукта липсва техническа документация;

4. техническата документация не съдържа всички съответни документи с данни или подробности относно средствата, използвани от производителя за осигуряване на съответствието на продукта.

Чл. 39. (1) Органите за надзор на пазара, при спазване на принципа за пропорционалност и в случай че икономическият оператор не е предприел необходимите коригиращи действия, имат право да налагат следните ограничителни мерки:

1. временно спиране на предоставянето на продукт на пазара и/или пускането му в действие и използването му;

2. забрана за предоставяне на продукт на пазара и/или пускането му в действие и използването му;

3. изтегляне на продукт.

(2) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица налагат ограничителни мерки по ал. 1 или разпореждат предприемане на коригиращи действия със заповед.

(3) Заповедите по ал. 2 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 40. (1) Когато органите за надзор на пазара имат основателна причина да считат, че даден продукт не съответства на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4, те извършват оценка на продукта, която обхваща всички изисквания на закона.

(2) При извършване на оценката по ал. 1 съответните икономически оператори оказват необходимото съдействие на органите за надзор на пазара.

(3) Когато при оценката по ал. 1 се установи, че за продукта не са спазени изискванията на закона, органите за надзор на пазара без забавяне изискват от съответния икономически оператор да предприеме необходимите коригиращи действия, за да приведе продукта в съответствие в определен от тях срок, съобразен с естеството на несъответствието, и налагат временно спиране на предоставянето на продукта на пазара и/или пускането му в действие и използването му до отстраняване на несъответствието.

(4) Органите за надзор на пазара изискват съответният икономически оператор да изтегли продукта от пазара в рамките на допълнителен разумен срок само ако съответният икономически оператор не е предприел подходящи коригиращи действия в рамките на срока по ал. 3.

(5) В случаите по ал. 3 и 4 се прилага чл. 18 от Регламент (ЕС) 2019/1020.

(6) Когато органите за надзор на пазара считат, че несъответствието не е ограничено само на територията на Република България, те информират Европейската комисия и другите държави членки за резултатите от оценката по ал. 1 и за коригиращите действия по ал. 3, които те са изискали от икономическия оператор да предприеме.

Чл. 41. (1) Когато съответният икономически оператор не предприеме подходящи коригиращи действия в срока по чл. 40, ал. 3, органите за надзор на пазара налагат подходящи временни ограничителни мерки и без забавяне информират Европейската комисия и другите държави членки.

(2) Информацията по ал. 1 включва всички налични данни, по-специално данните, необходими за идентифицирането на несъответстващия продукт, произхода на продукта, естеството на несъответствието и изискванията за достъпност, на които продуктът не съответства, естеството и продължителността на наложените ограничителни мерки, както и аргументите, изтъкнати от съответния икономически оператор. По-специално органите за надзор на пазара посочват дали несъответствието се дължи на някоя от следните причини:

1. несъответствие на продукта с приложимите изисквания за достъпност;

2. недостатъци на хармонизираните стандарти по чл. 6, ал. 1 или на техническите спецификации по чл. 6, ал. 2.

Чл. 42. (1) Когато в срок от три месеца от получаването на информацията по чл. 41, ал. 2 не е повдигнато възражение от държава членка или от Европейската комисия във връзка с временната ограничителна мярка по чл. 41, тази мярка се счита за оправдана.

(2) Когато Европейската комисия приеме акт за изпълнение, с който постановява, че временната ограничителна мярка по чл. 41 не е оправдана, заповедта, с която тя е наложена, се отменя.

Чл. 43. (1) Когато е получена информация за предприети ограничителни мерки от компетентни органи на друга държава членка, органите за надзор на пазара по този закон информират без забавяне Европейската комисия и другите държави членки за всички предприети от тях мерки и за всяка допълнителна информация, с която разполагат и която е свързана с несъответствието на съответния продукт, както и за своите възражения в случай на несъгласие с предприетите от другата държава членка ограничителни мерки.

(2) Когато по предприетите ограничителни мерки от компетентни органи на друга държава членка не са постъпили възражения или Европейската комисия е приела акт за изпълнение, с който постановява, че мярката е оправдана, органите за надзор на пазара по този закон гарантират, че по отношение на съответния продукт са предприети без забавяне същите ограничителни мерки, и информират Европейската комисия за това.

Чл. 44. (1) Органите за надзор на пазара изискват от съответния икономически оператор в определен от тях срок, съобразен с естеството на несъответствието, да предприеме необходимите коригиращи действия, когато установят, че:

1. маркировката „CE" е нанесена в нарушение на чл. 30 от Регламент (ЕО) № 765/2008 или на чл. 10, ал. 3 или 4 от закона;

2. маркировката „CE" не е нанесена;

3. ЕС декларацията за съответствие не е съставена;

4. ЕС декларацията за съответствие е съставена неправилно;

5. техническата документация не е налице или е непълна;

6. информацията по чл. 13, ал. 2 или по чл. 20, ал. 1 липсва, не е вярна или е непълна;

7. не е изпълнено друго административно изискване, определено в глава втора, раздел III.

(2) Когато несъответствието по ал. 1 не е отстранено в определения срок, органите за надзор на пазара налагат необходимите ограничителни мерки.

Чл. 45. В случаите по чл. 40 и 44 икономическият оператор гарантира, че са предприети всички необходими коригиращи действия по отношение на всички съответни продукти, които той е предоставил на пазара в целия Европейски съюз.

Глава трета
ДОСТЪПНОСТ НА УСЛУГИ

Раздел I
Изисквания за достъпност и свободно предоставяне на услугите

Чл. 46. (1) Доколкото не са приложени изключения съгласно чл. 3, услугите, с изключение на градските и крайградските транспортни услуги и регионалните транспортни услуги, се предоставят само когато съответстват на изискванията за достъпност по приложение № 2, раздели III и IV, като се вземат предвид и критериите относно функционалните показатели по раздел VI от същото приложение.

(2) Доколкото не са приложени изключения съгласно чл. 3, градските и крайградските транспортни услуги и регионалните транспортни услуги се предоставят само когато съответстват на изискванията за достъпност по приложение № 2, раздел IV, като се вземат предвид и критериите относно функционалните показатели по раздел VI от същото приложение.

(3) Микропредприятията, които предлагат услуги, се освобождават от спазването на изискванията за достъпност по ал. 1 и 2 и от всички задължения, свързани със спазването на тези изисквания.

Чл. 47. Предоставянето на услуги, които са в съответствие с този закон, не се забранява, ограничава или възпрепятства по причини, свързани с изисквания за достъпност.

Раздел II
Съответствие на услугите

Чл. 48. (1) Услуга, която съответства на хармонизираните стандарти или на части от тях, данните за които са публикувани в „Официален вестник" на Европейския съюз, се счита, че съответства на изискванията за достъпност по чл. 46, обхванати от тези стандарти или части от тях.

(2) Услуга, която съответства на техническите спецификации или на части от тях, приети на основание чл. 15, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/882, се счита, че съответства на изискванията за достъпност по чл. 46, обхванати от тези технически спецификации или части от тях.

Чл. 49. (1) Услугите се считат за съответстващи на съответните изисквания за достъпност по чл. 46, когато отговарят на изискванията за предоставяне на достъпна информация и на информация относно достъпността, определени в някой от следните актове:

1. Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91;

2. Регламент (ЕО) № 1107/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт, наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 1107/2006";

3. Регламент (ЕС) 2021/782 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ, L 172/1 от 17 май 2021 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2021/782";

4. Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ, L 334/1 от 17 декември 2010 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1177/2010";

5. Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ, L 55/1 от 28 февруари 2011 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 181/2011";

6. разпоредбите на Закона за железопътния транспорт и на актовете по неговото прилагане, които въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Европейския съюз (ОВ, L 138/44 от 26 май 2016 г.).

(2) Когато този закон предвижда допълнителни изисквания освен тези, предвидени в актовете по ал. 1, допълнителните изисквания се прилагат изцяло.

Раздел III
Задължения на доставчиците на услуги

Чл. 50. (1) Доставчикът на услуги гарантира, че те са планирани и се предоставят в съответствие с изискванията за достъпност по чл. 46.

(2) Доставчикът на услуги изготвя необходимата информация в съответствие с приложение № 5, като включва разяснения по какъв начин услугите изпълняват приложимите изисквания за достъпност по чл. 46. Информацията се предоставя на обществеността в писмена и устна форма, включително по начини, които са достъпни за хората с увреждания.

(3) Доставчикът на услуги съхранява информацията по ал. 2, изготвена в писмена форма, за срока на предоставяне на услугата.

Чл. 51. (1) Доставчикът на услуги прилага процедури, които гарантират, че услугите са в съответствие с приложимите изисквания за достъпност по чл. 46 през целия срок на предоставянето им.

(2) При изпълнение на изискването по ал. 1 доставчикът на услуги отчита по подходящ начин промените в характеристиките на предоставянето на услугата, промените в приложимите изисквания за достъпност и промените в хармонизираните стандарти или в техническите спецификации по чл. 48, чрез позоваване на които услугата се определя като съответстваща на изискванията за достъпност по чл. 46.

Чл. 52. (1) В случай на несъответствие доставчикът на услуги предприема необходимите коригиращи мерки за привеждане на услугата в съответствие с приложимите изисквания за достъпност по чл. 46.

(2) Когато услугата не отговаря на приложимите изисквания за достъпност по чл. 46, доставчикът на услуги незабавно, от установяване на несъответствието, информира за това компетентния орган по чл. 54, ал. 1 и компетентните национални органи на държавите членки, в които се предоставя услугата, като предоставя подробна информация по-специално за несъответствието с приложимите изисквания и за предприетите коригиращи мерки.

Чл. 53. (1) При обосновано искане от орган по чл. 54, ал. 1 или от компетентен орган на друга държава членка, в които се предоставя услугата, доставчикът на услуги предоставя цялата информация, необходима за доказване на съответствието на услугата с приложимите изисквания за достъпност по чл. 46. Тази информация се предоставя на органите по чл. 54, ал. 1 на хартиен или на електронен носител на български език в определен от тях срок.

(2) По искане на орган по ал. 1 доставчикът на услуги оказва съдействие при всяко предприето действие за привеждане на услугата в съответствие с приложимите изисквания.

Раздел IV

Контрол на съответствието на услугите

Чл. 54. (1) Контролът на съответствието на услугите се извършва от:

1. Комисията за регулиране на съобщенията – за услугите по чл. 2, ал. 2, т. 1;

2. Съвета за електронни медии – за услугите по чл. 2, ал. 2, т. 2;

3. Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" – за услугите за въздушен превоз на пътници по чл. 2, ал. 2, т. 3;

4. Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация" – за услугите за автобусен превоз на пътници по чл. 2, ал. 2, т. 3 и 4;

5. Изпълнителна агенция „Железопътна администрация" – за услугите за железопътен превоз на пътници по чл. 2, ал. 2, т. 3 и 4;

6. Изпълнителна агенция „Морска администрация" – за услугите за превоз на пътници по вода по чл. 2, ал. 2, т. 3;

7. Комисията за финансов надзор и заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност" – за услугите по чл. 2, ал. 2, т. 5 във връзка с услугите, посочени в § 1, ал. 1, т. 25, буква „б" от допълнителните разпоредби;

8. Българската народна банка – за услугите по чл. 2, ал. 2, т. 5 във връзка с услугите, посочени в § 1, ал. 1, т. 25, букви „в" – „д" от допълнителните разпоредби;

9. Министерството на културата – за услугите по чл. 2, ал. 2, т. 6;

10. Комисията за защита на потребителите – за услугите по чл. 2, ал. 2, т. 5 във връзка с услугите, посочени в § 1, ал. 1, т. 25, буква „а" от допълнителните разпоредби, и за услугите по чл. 2, ал. 2, т. 7.

(2) Когато икономическият оператор се е позовал на чл. 3, органите по ал. 1:

1. проверяват дали икономическият оператор е извършил оценката по чл. 3;

2. правят преглед на оценката и на резултатите от нея, включително на правилното използване на критериите, определени в приложение № 1 и в делегираните актове, приети от Европейската комисия на основание чл. 14, параграф 7 от Директива (ЕС) 2019/882;

3. проверяват спазването на приложимите изисквания за достъпност.

(3) Органите по ал. 1 имат право да искат съдействие от компетентните органи на другите държави членки.

(4) Органите по ал. 1 оказват съдействие на Европейската комисия и на компетентните органи на другите държави членки по тяхно искане.

(5) За осъществяване на контрола органът по ал. 1, неговият ръководител или оправомощено от него длъжностно лице оправомощава с акт длъжностни лица от неговата администрация.

(6) Органите по ал. 1 оповестяват по подходящ начин какви са техните отговорности, дейности и решения по този закон. При поискване те предоставят тази информация в достъпен формат.

Чл. 55. (1) В изпълнение на своите функции оправомощените по чл. 54, ал. 5 длъжностни лица имат право:

1. да извършват проверки за спазване на изискванията на този закон;

2. на свободен достъп до помещения и други обекти, използвани при предоставяне на услугите;

3. да изискват от доставчиците на услуги информацията по чл. 50, ал. 2;

4. да изискват от доставчиците на услуги оценката по чл. 3, когато икономическият оператор се е позовал на такава;

5. да изискват оригинални счетоводни, търговски или други книги и документи, както и документи, отнасящи се до търговската регистрация, единен идентификационен код (ЕИК) или код по БУЛСТАТ, лични данни и друга информация, отнасяща се до установяване на административно нарушение по този закон, която не може да бъде събрана служебно, както и да изземват заверени копия от тях;

6. да изискват от трети лица сведения, извлечения и други документи, необходими за извършване на насрещни проверки във връзка с осъществяването на контрол по този закон и/или с установяването на административни нарушения по този закон.

(2) Икономическите оператори, които предоставят услуги, са задължени да осигуряват достъп до местата по ал. 1, т. 2 и да оказват съдействие на органите по чл. 54, ал. 1 при изпълнение на техните задължения.

(3) За резултатите от проверките органите по чл. 54, ал. 1 съставят протокол, към който прилагат събраните писмени документи и сведения. Протоколът се подписва от съставителя, от проверяваното лице, а при отказ – от двама свидетели на отказа.

(4) Не се съставя констативен протокол в случаите, в които органите по чл. 54, ал. 1 са констатирали нарушение на този закон въз основа на официални документи, както и когато проверяваното лице препятства контрола по чл. 54, ал. 1.

Чл. 56. Оправомощените по чл. 54, ал. 5 длъжностни лица са длъжни:

1. да се легитимират със служебна карта при извършване на проверките;

2. да използват получените документи и информация само за целите на контролните дейности.

Чл. 57. (1) Органите по чл. 54, ал. 1, при спазване на принципа за пропорционалност, имат право да разпореждат привеждане на услугата в съответствие с приложимите изисквания.

(2) Мерките по ал. 1 се прилагат с акт на съответния орган по чл. 54, ал. 1, който подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 58. (1) Когато органите по чл. 54, ал. 1 имат основателна причина да считат, че дадена услуга не съответства на приложимите изисквания за достъпност по чл. 46, те извършват оценка, която обхваща всички изисквания на закона.

(2) При извършване на оценката по ал. 1 съответните доставчици на услугата оказват необходимото съдействие на органите по чл. 54, ал. 1.

(3) Когато при оценката по ал. 1 се установи, че за услугата не са спазени изискванията на закона, органите по чл. 54, ал. 1 без забавяне изискват от съответния доставчик на услугата да предприеме необходимите коригиращи действия, за да приведе услугата в съответствие в определен от тях срок, съобразен с естеството на несъответствието.

Глава четвърта
ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТЪПНОСТ В ДРУГИ АКТОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Чл. 59. Изискванията за достъпност на продуктите и услугите по чл. 2, определени в приложение № 2, представляват задължителни изисквания за достъпност по смисъла на чл. 48, ал. 6 от Закона за обществените поръчки.

Чл. 60. За продукти или услуги, различни от посочените в чл. 2, ал. 1 и 2, чиито характеристики, елементи или функции съответстват на изискванията за достъпност, определени в приложение № 2, раздел V, като се вземат предвид и критериите относно функционалните показатели по раздел VI от същото приложение, се счита, че изпълняват съответните задължения по отношение на достъпността, определени в актове на Европейския съюз по отношение на посочените в тези актове характеристики, елементи и функции, освен ако не е предвидено друго в тези актове.

Чл. 61. (1) Продуктите и услугите, различни от посочените в чл. 2, ал. 1 и 2, които съответстват на хармонизираните стандарти или на части от тях, данните за които са публикувани в „Официален вестник" на Европейския съюз, се счита, че съответстват на изискванията за достъпност по чл. 60, доколкото тези стандарти или части от тях отговарят на изискванията за достъпност по този закон.

(2) Продуктите и услугите, различни от посочените в чл. 2, ал. 1 и 2, които съответстват на техническите спецификации или на части от тях, които са приети на основание чл. 15, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/882, се счита, че съответстват на изискванията за достъпност по чл. 60, доколкото тези стандарти или части от тях отговарят на изискванията за достъпност по този закон.

Глава пета
ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЖАЛБИ И СИГНАЛИ. СРЕДСТВА ЗА КОЛЕКТИВНА ЗАЩИТА

Раздел I
Потребителски жалби и сигнали

Чл. 62. (1) За нарушаване на разпоредбите на този закон потребителите и организациите на и за хората с увреждания имат право да подават жалби и сигнали до съответните органи по чл. 34 и чл. 54, ал. 1, изпълняващи функции по надзор на пазара на продуктите и контрол на съответствието на услугите.

(2) Жалбите и сигналите се подават до съответните органи по чл. 34 и чл. 54, ал. 1 в писмена форма на хартиен носител или по електронен път.

(3) Жалбата трябва да съдържа:

1. наименование на органа, до който се подава жалбата;

2. името, пощенски и/или електронен адрес на жалбоподателя;

3. срещу кого се подава жалбата, като се посочи името/наименованието на икономическия оператор или адреса на търговския обект;

4. оплакванията и исканията на жалбоподателя;

5. подпис на лицето, което я подава, когато се подава на хартиен носител, или на неговия пълномощник; в случай че жалбата е подадена чрез пълномощник, се прилага пълномощно; в случай че жалбата е подадена по електронен път, не се изисква тя да бъде подписана с електронен подпис;

6. доказателства, с които жалбоподателят разполага – копие от касови бележки, фактури, договори и други, на които основава претенцията си.

(4) Ако жалбата не отговаря на изискванията на ал. 3, съответните органи по чл. 34 и чл. 54, ал. 1 уведомяват жалбоподателя в 7-дневен срок от получаването на жалбата и не образуват производство по разглеждането ѝ до отстраняване на нередовностите.

(5) Сигналите на потребителите и организациите на и за хората с увреждания трябва да отговарят на изискванията на ал. 3, т. 1 – 5.

Чл. 63. (1) Органите по чл. 34 и чл. 54, ал. 1 са длъжни да регистрират подадените до тях жалби и сигнали, да ги разгледат и да се произнесат. По анонимни жалби и сигнали производство не се образува.

(2) Органът, до който е подадена жалба или сигнал, е длъжен да насочи жалбоподателя и да му разясни неговите права и задължения.

Чл. 64. (1) Жалбите и сигналите се разглеждат по реда, определен в глава осма от Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Решения с голямо обществено значение могат да се разгласяват чрез средствата за масова информация или по друг подходящ начин по преценка на органа, който ги е постановил.

Чл. 65. (1) Жалби и сигнали, подадени повторно по въпрос, по който има решение, не се разглеждат, освен ако са във връзка с изпълнението на решението или се основават на нови факти и обстоятелства.

(2) Жалбите и сигналите, които не се разглеждат, се връщат на подателя, като му се съобщават и основанията за това.

(3) На жалби и сигнали по въпроси, на които е отговорено по ал. 2, но съдържащи нови обстоятелства, се отговаря само на новите обстоятелства.

Чл. 66. Този раздел не се прилага за процедури за възлагане на обществени поръчки по реда на Закона за обществените поръчки.

Раздел II
Средства за колективна защита

Чл. 67. (1) Организациите на и за хората с увреждания могат да предявят иск за преустановяване или за забрана на действия или търговски практики, които са в нарушение на този закон. Искът се разглежда по реда на глава тридесет и трета от Гражданския процесуален кодекс.

(2) Иск за преустановяване или за забрана на действия или търговски практики, които са в нарушение на този закон, може да предявява и Агенцията за хората с увреждания.

Чл. 68. Когато приеме, че определена търговска практика или действие съставлява нарушение на този закон, съдът може:

1. да задължи производителя, вносителя и дистрибутора на продукт или доставчика на услуга да огласи по подходящ начин и за своя сметка съдебното решение или част от него и/или да направи публично коригиращо изявление с оглед на отстраняване на ефекта от нарушението;

2. да разпореди на производителя, вносителя и дистрибутора на продукт или доставчика на услуга да преустанови незаконната търговска практика в определен срок;

3. да постанови други подходящи мерки за преустановяване на нарушенията по искане на лицата по чл. 67, ал. 1.

Чл. 69. (1) Организациите на и за хората с увреждания имат право да предявят иск за обезщетяване на вредите, причинени на колективните интереси на хората с увреждания.

(2) Когато искането за обезщетение е предявено от повече от една организация, обезщетението се присъжда на всички ищци за общо разпореждане.

(3) Полученото обезщетение може да бъде изразходвано само за защита на интересите на хората с увреждания.

Чл. 70. (1) Когато са причинени вреди на двама или повече потребители, организациите на и за хората с увреждания могат да предявят от тяхно име иск пред съда за обезщетение на претърпените от потребителите вреди, при условие че:

1. потребителите могат да бъдат установени;

2. потребителите са претърпели индивидуални вреди, причинени от един и същ производител, вносител или дистрибутор на продукти по чл. 2, ал. 1 или доставчик на услуги по чл. 2, ал. 2, и вредите имат един и същ произход;

3. организацията е била упълномощена с изрично писмено пълномощно за процесуално представителство поне от двама потребители да заведе иск за обезщетение от името на тези потребители и да ги представлява в процеса.

(2) Условията по ал. 1 трябва да са налице и за предявяването на граждански иск в наказателен процес по реда на Наказателно-процесуалния кодекс.

Чл. 71. Исковете по този раздел се предявяват по мястото на извършване на нарушението или по постоянния адрес или седалището на ответника.

Чл. 72. Този раздел не се прилага за процедури за възлагане на обществени поръчки по реда на Закона за обществените поръчки.

Глава шеста
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 73. (1) Производител или вносител, който пуска на пазара и/или пуска в действие продукт, който не съответства на изискванията за достъпност по чл. 4, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 2000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лв.

(2) Производител или вносител, който пуска на пазара и/или пуска в действие продукт, чието съответствие с изискванията за достъпност по чл. 4 не е оценено съгласно процедурата за оценяване на съответствието по чл. 7, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 2000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лв.

(3) Производител или вносител, който пуска на пазара и/или пуска в действие продукт с маркировка „CE" или с ЕС декларация за съответствие, без да е оценено съответствието му с изискванията за достъпност по чл. 4, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 2000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лв.

Чл. 74. (1) Производител или вносител, който пуска на пазара и/или пуска в действие продукт, за който не е изготвена изискваната техническа документация, не е съставена ЕС декларация за съответствие или друг документ, който се изисква, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 2000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лв.

(2) Производител или вносител, който пуска на пазара и/или пуска в действие продукт, за който е изготвена техническа документация и/или ЕС декларация за съответствие, които не отговарят на изискванията на закона, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 2000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лв.

Чл. 75. (1) Икономически оператор, който предоставя на пазара и/или пуска в действие продукт без нанесена маркировка „CE", се наказва с глоба от 150 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 500 до 4000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 300 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 8000 лв.

(2) Икономически оператор, който предоставя на пазара и/или пуска в действие продукт с нанесена маркировка „CE" в нарушение на чл. 10, се наказва с глоба от 150 до 800 лв. или с имуществена санкция от 250 до 2000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 300 до 1600 лв. или с имуществена санкция от 500 до 4000 лв.

Чл. 76. (1) Производител, който състави ЕС декларация за съответствие или друг документ със съдържание, което не съответства на изискванията на този закон, се наказва с глоба от 250 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 500 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(2) Вносител или дистрибутор, който предостави ЕС декларация за съответствие или друг документ със съдържание, което не съответства на изискванията на този закон, се наказва с глоба от 250 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 500 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

Чл. 77. Икономически оператор, който предоставя на пазара продукт без нанесен тип, партиден или сериен номер или друг елемент, който позволява идентификацията на продукта съгласно изискванията на закона, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 750 до 2500 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 400 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 1500 до 5000 лв.

Чл. 78. Икономически оператор, който предоставя на пазара продукт без нанесено име и регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка и пощенския адрес на производителя и/или вносителя съгласно изискванията на закона, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 750 до 2500 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 400 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 1500 до 5000 лв.

Чл. 79. Икономически оператор, който предоставя на пазара продукт, който не е придружен от инструкции и информация за безопасност на български език съгласно изискванията на закона, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 750 до 2500 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 400 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 1500 до 5000 лв.

Чл. 80. Производител, който не изпълни задълженията си по чл. 11, ал. 4, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 1000 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 20 000 лв.

Чл. 81. Вносител, който не изпълни задълженията си по чл. 23, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 1000 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 20 000 лв.

Чл. 82. Който пречи на органите за надзор на пазара да изпълняват служебните си задължения и/или не предоставя документите по чл. 35, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 2000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 25 000 лв.

Чл. 83. За неизпълнение или за нарушение на ограничителните мерки по чл. 39 виновните лица се наказват с глоба от 200 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 400 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 84. За неизпълнение на задължение по чл. 3 икономическите оператори, които предоставят продукти на пазара, се наказват с глоба от 500 до 3000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 1000 до 6000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 85. За други нарушения на разпоредби или неизпълнение на задължения по този закон, отнасящи се до продуктите, виновните икономически оператори се наказват с глоба от 200 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 400 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 86. За нарушение на задължение по чл. 3 на доставчика на услуги се налага глоба от 500 до 3000 лв. или имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., а при повторно нарушение – глоба от 1000 до 6000 лв. или имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 87. Доставчик на услуги, който при поискване по реда на чл. 53, ал. 1 не предостави информация или предостави невярна, непълна, неточна информация, или не в срока, който може да бъде определен с искането, или не предостави информацията на български език, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 15 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 2000 до 20 000 лв. или с имуществена санкция от 4000 до 30 000 лв.

Чл. 88. Който препятства осъществяването на контрола по чл. 55, ал. 1, се наказва с глоба от 2000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 15 000 лв., а при повторно нарушение – с глоба от 4000 до 20 000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 89. За нарушение на задължение по глава трета, за което не е предвидено друго наказание, се налага глоба от 1500 до 10 000 лв. или имуществена санкция от 3000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение – глоба от 3000 до 20 000 лв. или имуществена санкция от 6000 до 40 000 лв.

Чл. 90. (1) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 73 – 85 се съставят от длъжностни лица, определени от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

(2) В случаите по ал. 1 наказателните постановления се издават от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Събраните суми от глоби или имуществени санкции, наложени с наказателните постановления по ал. 2, както и сумите за възстановяване на разходите за вземане и изпитване на пробите от продуктите, съгласно чл. 38, ал. 1 и 3, постъпват по бюджетната сметка на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Чл. 91. (1) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 86 – 89 се съставят от длъжностни лица, определени от органа по чл. 54, ал. 1, неговия ръководител или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Въз основа на актовете по ал. 1 органът по чл. 54, ал. 1, неговият ръководител или изрично оправомощено от него длъжностно лице издава наказателни постановления, мотивирани резолюции за прекратяване на административнонаказателното производство, предупреждения по чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания или сключва споразумения по чл. 58г от Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 92. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) По смисъла на закона:

1. „Аудио-визуални медийни услуги" са услуги, определени в чл. 2, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията.

2. „Вносител" е всяко физическо или юридическо лице, установено в Европейския съюз, което пуска на пазара продукт от трета държава.

3. „Градски и крайградски транспортни услуги" са транспортни услуги за превоз на пътници с влакове, автобуси, метро, трамваи или тролейбуси, чиято главна цел е задоволяване на транспортните потребности на даден град или агломерация, включително трансгранична, а също и транспортните потребности между такъв град или агломерация и околните райони.

4. „Дистрибутор" е всяко физическо или юридическо лице във веригата на доставка, различно от производителя или вносителя, което предоставя определен продукт на пазара.

5. „Доставчик на услуга" е физическо или юридическо лице, което предоставя услуга на пазара на Европейския съюз или предлага оферти за предоставянето на такава услуга на потребители в Европейския съюз.

6. „Електронен четец" е специализирано оборудване, включително хардуер и софтуер, използвано за достъп, преглеждане, четене и използване на файлове на електронни книги.

7. „Електронна книга и специализиран софтуер" е услуга, състояща се в предоставянето на цифрови файлове, които пренасят електронна версия на книга, достъпът до която е възможен и която може да бъде преглеждана, четена и използвана, както и софтуерът, включително услугите, базирани на мобилни устройства, включително мобилни приложения, предназначен за достъпа, преглеждането, четенето и използването на тези цифрови файлове, но не включва софтуер, попадащ в обхвата на определението по т. 6.

8. „Електронна съобщителна услуга" е електронна съобщителна услуга съгласно § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения.

9. „Електронни билети" е всяка система, при която документът, даващ право на пътуване, под формата на един или няколко билета, абонамент или кредит за пътуване, се съхранява по електронен път на физическа пътническа карта или друго приспособление, вместо да бъде отпечатан на хартиен билет.

10. „Изтегляне" е всяка мярка, целяща предотвратяване на предоставянето на пазара на продукт, който е във веригата на доставка.

11. „Икономически оператор" е производителят, упълномощеният представител, вносителят, дистрибуторът или доставчикът на услуга.

12. „Интерактивни възможности за компютърна обработка" е функционалност, поддържаща взаимодействие между човек и машина, което дава възможност за обработване и предаване на данни, гласови данни или видеоматериал или всяка комбинация от тях.

13. „Комуникация" е комуникация съгласно § 1, т. 3 от допълнителната разпоредба на Закона за хората с увреждания.

14. „Малки и средни предприятия" са предприятия, в които са наети под 250 души и които имат годишен оборот, ненадхвърлящ 50 000 000 евро или левовата им равностойност, или са с общо салдо по годишния счетоводен баланс, ненадхвърлящо 43 000 000 евро или левовата им равностойност, но които изключват микропредприятията.

15. „Микропредприятие" е предприятие, в което са наети по-малко от 10 души и с годишен оборот, ненадхвърлящ 2 000 000 евро или левовата им равностойност, или с общо салдо по годишния счетоводен баланс, ненадхвърлящо 2 000 000 евро или левовата им равностойност.

16. „Най-подходящ център за приемане на спешни повиквания" е център за приемане на спешни повиквания съгласно § 1, т. 32а от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения.

17. „Операционна система" е софтуер, който наред с другото осъществява интерфейса с периферен хардуер, планира задачи, възлага съхранение и представя стандартен интерфейс на потребителя, когато не се изпълнява приложна програма, включително графичен потребителски интерфейс, независимо дали този софтуер е неразделна част от потребителски компютърен хардуер с общо предназначение, или самостоятелен софтуер, предназначен за използване на потребителски компютърен хардуер с общо предназначение, но не включва програма за зареждане на операционна система, основна входно/изходна система или друг фърмуеър, необходим по време на първоначално зареждане или при инсталиране на операционната система.

18. „Организации за хора с увреждания" са организации по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителната разпоредба на Закона за хората с увреждания.

19. „Организации на хора с увреждания" са организации по смисъла на § 1, т. 11 от допълнителната разпоредба на Закона за хората с увреждания.

20. „Платежен терминал" е устройство, чиято основна цел е да направи възможно извършването на плащания чрез използването на платежни инструменти съгласно § 1, т. 30 от допълнителните разпоредби на Закона за платежните услуги и платежните системи на физическо място на продажба, но не във виртуална среда.

21. „Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

22. „Помощна технология" е всяко изделие, част от оборудване, система за услуги или продукти, включително софтуер, който се използва за повишаване, поддържане, замяна или подобряване на функционалните способности на хора с увреждания или за облекчаване и компенсиране на недостатъчност, ограничения на дейност или участие.

23. „Потребител" е всяко физическо лице, което закупува съответния продукт или получава съответната услуга с оглед на цели извън неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия.

24. „Потребителска компютърна хардуерна система с общо предназначение" е комбинацията на хардуер, съставляваща завършен компютър, която се отличава с многофункционалния си характер, способността си да изпълнява с подходящ софтуер най-често срещаните задачи за компютърна обработка, зададени от потребителите, и която е предназначена да бъде управлявана от потребителите; включително персонални компютри, по-специално настолни компютри, преносими компютри, смартфони и таблети.

25. „Потребителски банкови услуги" е предоставяне на потребителите на следните банкови и финансови услуги:

а) договори за кредит, обхванати от Закона за потребителския кредит или Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители;

б) услугите по чл. 6, ал. 2, т. 1, 2, 4 и 5 и ал. 3, т. 1, 2, 4 и 5 от Закона за пазарите на финансови инструменти;

в) платежните услуги по чл. 4 от Закона за платежните услуги и платежните системи;

г) услуги, свързани с платежната сметка съгласно § 1, т. 60 от допълнителните разпоредби на Закона за платежните услуги и платежните системи, и

д) електронните пари съгласно чл. 34 от Закона за платежните услуги и платежните системи.

26. „Потребителско крайно оборудване с интерактивни възможности за компютърна обработка, използвано за достъп до аудио-визуални медийни услуги" е оборудване, чиято основна цел е да предоставя достъп до аудио-визуални медийни услуги.

27. „Предоставяне на пазара" е всяка доставка на продукт за дистрибуция, потребление или използване на пазара на Европейския съюз в процеса на търговска дейност срещу заплащане или безплатно.

28. „Производител" е всяко физическо или юридическо лице, което произвежда продукт или което възлага проектирането или производството на продукт и предлага този продукт на пазара със своето име или търговска марка.

29. „Пускане на пазара" е предоставянето на продукт на пазара на Европейския съюз за първи път.

30. „Регионални транспортни услуги" са транспортни услуги за превоз на пътници с влакове, автобуси, метро, трамваи и тролейбуси, чиято главна цел е задоволяване транспортните потребности на даден регион, включително трансграничен.

31. „Служба за спешно реагиране" е служба за спешно реагиране съгласно § 1, т. 64а от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения.

32. „Спешно повикване" е спешно повикване съгласно § 1, т. 74 от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения.

33. „Текст в реално време" е разговор под формата на текст от точка до точка или в рамките на конферентна връзка с множество точки, при който подаваният текст се изпраща по начин, който се възприема от получателя като непрекъсната комуникация с предаване на текста символ по символ.

34. „Техническа спецификация" е техническа спецификация съгласно чл. 2, точка 4 от Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 316/12 от 14 ноември 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1025/2012", която осигурява изпълнението на изискванията за достъпност, приложими към даден продукт или услуга.

35. „Упълномощен представител" е всяко физическо или юридическо лице, установено в Европейския съюз, което е упълномощено писмено от производител да действа от негово име във връзка с определени задачи.

36. „Услуга за цялостен разговор" е услуга за цялостен разговор съгласно § 1, т. 72б от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения.

37. „Услуги за автобусен превоз на пътници" са услуги, попадащи в обхвата на член 2, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 181/2011.

38. „Услуги за превоз на пътници по вода" са пътнически услуги, обхванати от член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1177/2010, с изключение на услуги, посочени в член 2, параграф 2 от същия регламент.

39. „Услуги за въздушен превоз на пътници" са търговски пътнически въздушни услуги съгласно член 2, буква „л)" от Регламент (ЕО) № 1107/2006 при заминаване, транзитно преминаване или пристигане на дадено летище, когато летището се намира на територията на държава членка, включително полети, заминаващи от летище, разположено в трета държава, до летище, разположено на територията на държава членка, когато услугите се извършват от въздушни превозвачи от Европейския съюз.

40. „Услуги за електронна търговия" са услуги, предоставяни от разстояние чрез уебсайтове и услуги, базирани на мобилни устройства, чрез електронни средства и по индивидуално искане на потребител с цел сключване на потребителски договор.

41. „Услуги за електронно издаване на билети" е всяка система, при която билетите за превоз на пътници се купуват, включително онлайн, чрез устройство с интерактивни възможности за компютърна обработка и се доставят на купувача в електронна форма, за да могат да бъдат отпечатани на хартиен носител или да бъдат показвани при пътуване чрез мобилно устройство с интерактивни възможности за компютърна обработка.

42. „Услуги за железопътен превоз на пътници" са всички железопътни пътнически услуги съгласно чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/782.

43. „Услуги, предоставящи достъп до аудио-визуални медийни услуги" са услуги, предавани чрез електронни съобщителни мрежи, които се използват за намиране, подбиране и получаване на информация и за разглеждане на аудио-визуални медийни услуги, както и всякакви предоставяни функции – например субтитри за лица с глухота и лица с увреден слух, аудиоописание, аудиосубтитри и превод на български жестов език, произтичащи от прилагането от доставчиците на медийни услуги на мерки, които да направят услугите достъпни, както е посочено в чл. 8а от Закона за радиото и телевизията, и включва електронните програмни указатели.

44. „Хармонизиран стандарт" е хармонизиран стандарт съгласно чл. 2, точка 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1025/2012.

45. „Хора с увреждания“ са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална или сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот равноправно с останалите.

46. „Център за приемане на спешни повиквания“ е център за приемане на спешни повиквания съгласно § 1, т. 38 от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения.

(2) По смисъла на чл. 60:

1. „Продукт“ е вещество, препарат или стока, създадени чрез производствен процес, различни от храна, фураж, живи растения и животни, продукти с човешки произход и растителни и животински продукти, пряко свързани с тяхното бъдещо възпроизводство.

2. „Услуга“ е услуга съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

§ 2. Този закон:

1. въвежда изисквания на Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ, L 151/70 от 7 юни 2019 г.);

2. предвижда мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011 (ОВ, L 169/1 от 25 юни 2019 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. За нарушения по чл. 73 – 89, извършени до 1 юни 2026 г., се налагат глоби и имуществени санкции по глава шеста в размер, намален с 50 на сто от установения.

§ 4. (1) До 28 юни 2030 г. доставчиците на услуги могат да продължат да предоставят своите услуги, като използват продукти, които законосъобразно са използвали за предоставянето на подобни услуги преди тази дата.

(2) Договори за услуги, сключени преди 28 юни 2025 г., могат да продължат да действат без изменение до изтичането на техния срок, но не по-късно от 5 години след посочената дата.

(3) Терминалите на самообслужване, които са законно използвани от доставчиците на услуги за предоставянето на услуги преди 28 юни 2025 г., могат да продължат да се използват при предоставянето на подобни услуги до края на техния икономически полезен живот, но не по-дълго от 20 години след пускането им в употреба.

(4) До 28 юни 2027 г. задълженията по приложение № 2, раздел IV, буква „а“ по отношение на спешните повиквания може да се изпълняват и чрез доставчик на услуги за предаване, включително вградени в операционната система на крайните устройства приложения или други приложения, собствени на икономическия оператор или на трета страна.

§ 5. В Закона за Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (обн., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; изм., бр. 93 от 2009 г., бр. 88 от 2010 г., бр. 51 и 60 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г. и бр. 58 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8 се създава ал. 3:

„(3) Спешните повиквания на хората със слухови или говорни увреждания се обслужват от най-подходящия център за обслужване на спешните повиквания чрез същите комуникационни средства, с които е прието повикването, а именно:

1. чрез синхронизиран глас и текст (включително текст в реално време), или

2. когато се предоставя видео – глас, текст (включително текст в реално време) и видео, синхронизирани като цялостен разговор.“

2. В § 1 от допълнителните разпоредби:

а) точка 4 се изменя така:

„4. „Спешно повикване“ е спешно повикване съгласно § 1, т. 74 от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения.“;

б) създават се т. 7, 8 и 9:

„7. „Най-подходящ център за приемане на спешни повиквания“ е център за приемане на спешни повиквания съгласно § 1, т. 32а от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения.

8. „Текст в реално време“ е разговор под формата на текст от точка до точка или в рамките на конферентна връзка с множество точки, при който подаваният текст се изпраща по начин, който се възприема от получателя като непрекъсната комуникация с предаване на текста символ по символ.

9. „Услуга за цялостен разговор“ е услуга за цялостен разговор съгласно § 1, т. 72б от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения.“

§ 6. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 34, 62 и 102 от 2015 г., бр. 42 и 76 от 2016 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 57 от 2017 г.; изм., бр. 62, 92, 95 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 24, 27, 77 и 101 от 2018 г., бр. 12, 17, 42, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26 и 64 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г. и бр. 8, 60, 65, 84 и 85 от 2023 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 12, ал. 1 се създава т. 29:

„29. е орган по чл. 54, ал. 1, т. 7 от Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги.“

2. В чл. 13, ал. 1 се създава т. 47:

„47. по предложение на ресорния заместник-председател упражнява правомощията по чл. 54, ал. 3 и 4 от Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги.“

3. В чл. 15, ал. 1:

а) в т. 6 след думите „Закона за мерките срещу финансирането на тероризма“ се поставя запетая и се добавя „Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги“;

б) в т. 7 след думите „Закона за мерките срещу финансирането на тероризма“ се поставя запетая и се добавя „Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги“;

в) създава се т. 24:

„24. упражнява правомощията на орган по чл. 54, ал. 1, т. 7 от Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги, които не са предоставени в изричната компетентност на комисията.“

4. В чл. 18, ал. 1, т. 1 и 6 след думите „Закона за мерките срещу финансирането на тероризма“ се поставя запетая и се добавя „Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги“.

5. В чл. 19, ал. 2, т. 1 след думите „Закона за мерките срещу финансирането на тероризма“ се поставя запетая и се добавя „Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги“.

§ 7. В Закона за социалните услуги (обн., ДВ, бр. 24 от 2019 г.; изм., бр. 101 от 2019 г.; Решение № 9 на Конституционния съд от 2020 г. – бр. 65 от 2020 г.; изм., бр. 71 и 110 от 2020 г., бр. 14 от 2021 г., бр. 8 и 104 от 2022 г., бр. 108 от 2023 г. и бр. 6 от 2025 г.) в § 1 от допълнителната разпоредба т. 36 се отменя.

§ 8. В Закона за електронното управление (обн., ДВ, бр. 46 от 2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 20 от 2013 г., бр. 40 от 2014 г., бр. 13, 38, 50, 62 и 98 от 2016 г., бр. 88 и 94 от 2018 г., бр. 94 и 102 от 2019 г., бр. 69 и 85 от 2020 г., бр. 15 от 2022 г. и бр. 66 и 80 от 2023 г.) в чл. 58в, ал. 2 се създава т. 3:

„3. интернет страници и мобилни приложения, за които се прилагат изисквания за достъпност съгласно Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги.“

§ 9. Законът влиза в сила от 28 юни 2025 г. с изключение на:

1. параграф 5, който влиза в сила от 28 юни 2027 г.;

2. параграф 7, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 51-вото Народно събрание на 28 март 2025 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: **Наталия Киселова**

Приложение № 1 към чл. 3, ал. 2

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ПРЕКОМЕРНАТА ТЕЖЕСТ

Критерии за извършване и документиране на оценката:

1. Съотношение между нетните разходи за постигане на съответствие с изискванията за достъпност и общите разходи на икономическите оператори (оперативни и капиталови разходи) при производството, дистрибуцията или вноса на продукта или предлагането на услугата.

Елементи, които да се използват при оценката на нетните разходи за постигане на съответствие с изискванията за достъпност:

а) критерии, свързани с еднократни организационни разходи, които да се вземат предвид при оценката:

аа) разходи, свързани с допълнителни човешки ресурси с експертен опит относно достъпността;

бб) разходи, свързани с обучение на персонала и придобиване на компетентност относно достъпността;

вв) разходи за разработване на нов процес с цел включване на достъпността в разработването на продукти или предоставянето на услуги;

гг) разходи, свързани с разработването на материали с указания относно достъпността;

дд) еднократни разходи за разбиране на законодателството относно достъпността;

б) критерии, свързани с текущите разходи за производство и разработване, които да се вземат предвид при оценката:

аа) разходи, свързани с проектирането на свързаните с достъпността характеристики на продукта или услугата;

бб) разходи, направени в хода на производствения процес;

вв) разходи, свързани с изпитване на продукта или услугата за целите на достъпността;

гг) разходи, свързани с изготвянето на документация.

2. Очакваните разходи и ползи за икономическите оператори, включително процеса на производство и инвестициите, спрямо очакваните ползи за хората с увреждания, като се отчитат броят и честотата на използване на конкретния продукт или конкретната услуга.

3. Съотношение между нетните разходи за постигане на съответствие с изискванията за достъпност и нетната стойност на оборота на икономическия оператор.

Елементи, които да се използват при оценката на нетните разходи за постигане на съответствие с изискванията за достъпност:

а) критерии, свързани с еднократни организационни разходи, които да се вземат предвид при оценката:

аа) разходи, свързани с допълнителни човешки ресурси с експертен опит относно достъпността;

бб) разходи, свързани с обучение на персонала и придобиване на компетентност относно достъпността;

вв) разходи за разработване на нов процес с цел включване на достъпността в разработването на продукти или предоставянето на услуги;

гг) разходи, свързани с разработването на материали с указания относно достъпността;

дд) еднократни разходи за разбиране на законодателството относно достъпността;

б) критерии, свързани с текущите разходи за производство и разработване, които да се вземат предвид в оценката:

аа) разходи, свързани с проектирането на свързаните с достъпността характеристики на продукта или услугата;

бб) разходи, направени в хода на производствения процес;

вв) разходи, свързани с изпитване на продукта или услугата за целите на достъпността;

гг) разходи, свързани с изготвянето на документация.

Приложение № 2 към чл. 4 и чл. 46

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТЪПНОСТ НА ПРОДУКТИТЕ И УСЛУГИТЕ

Раздел I

Изисквания за достъпност на всички продукти по чл. 2, ал. 1

Продуктите трябва да бъдат проектирани и произведени по такъв начин, че да се увеличи максимално очакваното им използване от хора с увреждания. Продуктите се придружават от достъпна информация за тяхното функциониране и характеристиките по отношение на достъпността, когато е възможно във или върху продукта.

1. Изисквания относно предоставянето на информация:

а) информацията относно употребата на продукта, предоставена върху самия продукт (етикети, указания и предупреждения):

аа) се предоставя чрез повече от един сетивен канал;

бб) се представя по разбираем начин;

вв) се представя на ползвателите по начини, които те могат да възприемат;

гг) се представя в шрифт с адекватен размер и подходяща форма, като се отчитат предвидимите условия на употреба и като се използва достатъчно контраст, както и регулируемо разстояние между буквите, редовете и абзаците;

б) указанията за използване на продукта, които не са предоставени върху самия продукт, но които се предоставят при използването на продукта или чрез други средства, като например уебсайт, включително функциите за достъпност на продукта, как да бъдат активирани и оперативната им съвместимост с помощните решения, са достъпни за обществеността при пускането на продукта на пазара и:

аа) се предоставят чрез повече от един сетивен канал;

бб) се представят по разбираем начин;

вв) се представят на ползвателите по начини, които те могат да възприемат;

гг) се представят в шрифт с адекватен размер и подходяща форма, като се отчитат предвидимите условия на употреба и като се използва достатъчно контраст, както и регулируемо разстояние между буквите, редовете и абзаците;

дд) що се отнася до съдържанието, указанията се представят в текстови формати, които могат да бъдат използвани за създаване на алтернативни помощни формати, които да бъдат представяни по различни начини и чрез повече от един сетивен канал;

ее) се придружават от алтернативно представяне на всяко нетекстово съдържание;

жж) включват описание на потребителския интерфейс на продукта (боравене с продукта, контрол и обратна връзка, въвеждане на данни и представяне на обработени от продукта данни), което се предоставя в съответствие с т. 2; в описанието се посочва, за всяка от точките в т. 2, дали продуктът притежава тези характеристики;

зз) включват описание на функционалността на продукта, представена чрез функции, насочени към удовлетворяване на потребностите на хората с увреждания в съответствие с т. 2; в описанието се посочва, за всяка от точките в т. 2, дали продуктът притежава тези характеристики;

ии) включват описание на софтуера и хардуера на продукта с помощни средства; описанието включва списък на тези помощни средства, които са били изпитани заедно с продукта.

2. Потребителски интерфейс и проектно решение по отношение на функционалността:

Продуктът, включително неговият потребителски интерфейс, съдържа характеристики, елементи и функции, които предоставят на хората с увреждания възможността за достъп, възприятие, експлоатация, разбиране и контрол на продукта, като се гарантира, че:

а) когато продуктът предвижда общуване, включително междуличностно общуване, експлоатация, информация, контрол и ориентация, това става чрез повече от един сетивен канал; това включва предоставяне на алтернативни елементи на зрението, слуха, речта и допира/тактилността;

б) когато продуктът използва реч, той предоставя алтернативи на речта и гласовото подаване с цел общуване, контрол на експлоатацията и ориентация;

в) когато продуктът използва визуални елементи, той предоставя гъвкаво увеличение, яркост и контраст с цел общуване, информация и експлоатация, както и осигурява оперативна съвместимост с програми и помощни устройства за използване на интерфейса;

г) когато продуктът използва цвят, за да предаде информация, да обозначи действие, да изиска ответна реакция или да установи елементи, той осигурява алтернатива на цвета;

д) когато продуктът използва звукови сигнали, за да предаде информация, да обозначи действие, да изиска ответна реакция или да установи елементи, той осигурява алтернатива на звуковите сигнали;

е) когато продуктът използва визуални елементи, той предоставя гъвкави начини за постигане на по-ясно изображение;

ж) когато продуктът използва звук, той предоставя на ползвателя контрол на силата и скоростта на звука, подобрени звукови характеристики, включително намаляване на смущаващите звукови сигнали от заобикалящи продукти, и по-ясен звук;

з) когато продуктът изисква ръчно управление и контрол, той предоставя възможности за последователен контрол и алтернативи на контрола на фината моторика, като се избягва необходимостта от паралелни проверки на изпълнението, и използва части за разпознаване чрез допир;

и) продуктът избягва режими на работа, които изискват широк обхват и голяма сила;

к) продуктът избягва предизвикване на фотосензитивни епилептични припадъци;

л) продуктът защитава правото на неприкосновеност на личния живот на ползвателя, когато той използва характеристиките по отношение на достъпността;

м) продуктът предоставя алтернатива на установяването и контрола на биометрични данни;

н) продуктът гарантира съгласуваността на функционалността и дава достатъчна и гъвкава времева рамка за взаимодействие;

о) продуктът предоставя софтуер и хардуер за взаимодействие с помощните технологии;

п) продуктът отговаря на следните специфични за сектора изисквания:

аа) терминали на самообслужване:

ааа) осигуряват технология за преминаване от текст към реч;

ббб) позволяват използването на индивидуални слушалки;

ввв) когато е необходима реакция в определен срок, предупреждават ползвателя чрез повече от един сетивен канал;

ггг) дават възможност за удължаване на даденото време;

ддд) разполагат с подходящ контраст и различими при докосване клавиши и бутони за управление, когато има клавиши и бутони;

еее) не изискват дадена характеристика по отношение на достъпността да бъде активирана, за да може нуждаещ се от нея потребител да я включи;

жжж) когато продуктът използва звук или звукови сигнали, той е съвместим с помощни средства и технологии, налични на равнището на Европейския съюз, включително слухови технологии, като например слухови апарати, теленамотки, кохлеарни импланти и спомагателни слухови устройства;

бб) електронните четци осигуряват технология за преминаване от текст към реч;

вв) потребителското крайно оборудване с интерактивни възможности за компютърна обработка, използвано за предоставянето на електронни съобщителни услуги:

ааа) когато тези продукти притежават текстови възможности в допълнение към глас, осигурява обработката на текст в реално време и поддържа предаване и възпроизвеждане на звук с високо качество;

ббб) когато тези продукти притежават възможности за видеоизлъчване в допълнение към текст и глас или в съчетание с тях, осигурява провеждането на цялостен разговор, включващ синхронизиран глас, текст в реално време и видео с резолюция, способстваща комуникацията чрез български жестов език;

ввв) осигурява възможност за ефективно безжично свързване със слухови технологии;

ггг)избягва интерференции с помощните средства;

гг) потребителското крайно оборудване с интерактивни възможности за компютърна обработка, използвано за достъп до аудио-визуални медийни услуги, предоставя на хората с увреждания компонентите на достъпността, осигурени от доставчика на аудио-визуални медийни услуги, с цел достъп, подбор, контрол и персонализиране и изпращане до помощни средства.

3. Помощни услуги:

Когато са налични, помощните услуги (бюра за помощ, телефонни центрове, техническа помощ, услуги за предаване и услуги за обучение) предоставят информация относно достъпността на продукта и неговата съвместимост с помощни технологии в достъпни режими на комуникация.

Раздел II

Изисквания за достъпност на продуктите по чл. 2, ал. 1, с изключение на терминалите на самообслужване по чл. 2, ал. 1, т. 2

В допълнение към изискванията от раздел I се осигурява достъпността на опаковката и указанията на продуктите, обхванати от настоящия раздел, с цел да се увеличи максимално очакваната употреба на продуктите от хора с увреждания. Това означава, че:

а) се осигурява достъпност на опаковката на продукта, включително информацията, предоставена върху нея (напр. относно отварянето, затварянето, използването, изхвърлянето), в т. ч., ако е предоставена, информация за характеристиките на продукта по отношение на достъпността, и тази информация по отношение на достъпността се предоставя върху опаковката, когато това е осъществимо;

б) указанията по отношение на инсталирането и поддръжката на продукта, неговото съхранение и изхвърляне, които не са предоставени върху самия продукт, но които се осигуряват чрез други средства, като например уебсайт, трябва да бъдат достъпни за обществеността при пускането на продукта на пазара и да отговарят на следните изисквания:

аа) предоставят се чрез повече от един сетивен канал;

бб) представят се по разбираем начин;

вв) представят се на ползвателите по начини, които те могат да възприемат;

гг) представят се в шрифт с подходящ размер и форма, като се отчитат предвидимите условия на употреба и като се използва достатъчно контраст, както и регулируемо разстояние между буквите, редовете и абзаците;

дд)съдържанието на инструкциите трябва да бъде предоставено в текстови формати, които могат да бъдат използвани за създаване на алтернативни помощни формати, които да бъдат представяни по различни начини и чрез повече от един сетивен канал, и

ее) указанията, съдържащи нетекстово съдържание, се придружават от алтернативно представяне на това съдържание.

Раздел III

Изисквания за достъпност на всички услуги по чл. 2, ал. 2, с изключение на градските, крайградските и регионалните транспортни услуги по чл. 2, ал. 2, т. 4

С цел да се увеличи максимално очакваното използване от хората с увреждания, предоставянето на услуги се осъществява, като:

а) се гарантира достъпността на продуктите, използвани при предоставянето на услугата, в съответствие с раздел I и, където е приложимо, раздел II;

б) се предоставя информация относно функционирането на услугата, а когато при предоставянето на услугата се използват продукти – връзката на услугата с тези продукти, както и информация относно техните характеристики по отношение на достъпността и оперативната им съвместимост с помощните средства и оборудване:

аа) посредством предоставяне на информацията чрез повече от един сетивен канал;

бб) посредством представяне на информацията по разбираем начин;

вв) посредством представяне на информацията на ползвателите по начини, които те могат да възприемат;

гг) посредством предоставяне на информационното съдържание в текстови формати, които могат да бъдат използвани за създаване на алтернативни помощни формати, които да бъдат представяни по различни начини от ползвателите и посредством повече от един сетивен канал;

дд) посредством използване на шрифт с адекватен размер и подходяща форма, като се отчитат предвидимите условия на употреба и като се използва достатъчно контраст, както и регулируемо разстояние между буквите, редовете и абзаците;

ее) посредством допълване на всяко нетекстово съдържание с алтернативно представяне на това съдържание, и

жж) посредством предоставяне на електронна информация, необходима за предоставянето на услугата по последователен и адекватен начин, така че тя да стане достъпна за сетивата, функционално пригодна, разбираема и надеждна;

в) се осигурява достъпността на уебсайтовете, включително свързаните онлайн приложения и услугите, базирани на мобилни устройства, включително мобилните приложения, по последователен и адекватен начин, като стават достъпни за сетивата, функционално пригодни, разбираеми и надеждни;

г) когато са налични, помощните услуги (бюра за помощ, телефонни центрове, техническа помощ, услуги за предаване и услуги за обучение) предоставят информация относно достъпността на услугата и нейната съвместимост с помощни технологии в достъпни режими на комуникация.

Раздел IV

Допълнителни изисквания за достъпност на конкретни услуги

С цел да се увеличи максимално очакваното им използване от хора с увреждания, предоставянето на услуги се осъществява, като се включват функции, практики, политики и процедури, както и промени в действието на услугите с оглед на удовлетворяване на потребностите на хората с увреждания и осигуряване на оперативна съвместимост с помощни технологии:

а) при електронните съобщителни услуги, включително спешните повиквания по смисъла на Закона за електронните съобщения:

аа) предоставя се текст в реално време в допълнение на гласовото повикване;

бб) предоставя се цялостен разговор, при който се предоставя видео в допълнение към гласовото повикване;

вв) гарантира се, че спешното повикване, при което се използват глас, текст (в т.ч. текст в реално време), е синхронизирано, а когато се предоставя видео, е синхронизирано също под формата на цялостен разговор и се изпраща от доставчиците на електронни съобщителни услуги на най-подходящия център за приемане на спешни повиквания;

б) услуги, предоставящи достъп до аудио-визуални медийни услуги:

аа) предоставят се електронни програмни указатели, които са достъпни за сетивата, функционално пригодни, разбираеми и надеждни и предоставят информация относно наличната достъпност;

бб) гарантира се, че компонентите на достъпността (услугите за достъп) на аудио-визуалните медийни услуги, например субтитри за лица с глухота и лица с увреден слух, аудиоописание, аудиосубтитри и превод на български жестов език, са предадени изцяло с подходящо качество за точно представяне и са синхронизирани със звук и видео, като позволяват потребителски контрол върху тяхното представяне и използване;

в) услуги за въздушен, автобусен и железопътен превоз на пътници и превоз на пътници по вода, с изключение на градски и крайградски транспортни услуги и регионални транспортни услуги:

аа) гарантира се предоставянето на информация за достъпността на превозните средства, заобикалящата инфраструктура и архитектурната среда, както и за помощта, оказвана на хората с увреждания;

бб) гарантира се предоставянето на информация за интелигентно издаване на билети (електронна резервация, резервиране на билети и др.), информация за пътуването в реално време (разписания, информация за смущения на трафика, връзки, продължаване на пътуването с други видове транспорт и др.) и допълнителна информация за обслужването (например персонал на гарите, асансьори, които не са в изправност, или услуги, които временно не са на разположение);

г) градски и крайградски транспортни услуги и регионални транспортни услуги: гарантира се достъпността на терминалите на самообслужване, използвани при предоставянето на услугите в съответствие с раздел I;

д) потребителски банкови услуги:

аа) предоставят се методи за идентификация, електронни подписи, сигурност и платежни услуги, които са достъпни за сетивата, функционално пригодни, разбираеми и надеждни;

бб) гарантира се разбираемостта на информацията, без да се превишава нивото на сложност B2 (самостоятелно ниво на владеене) от Общата европейска референтна рамка за езиците на Съвета на Европа;

е) електронни книги:

аа) гарантира се, че, когато електронна книга съдържа аудио в допълнение към текста, тя предоставя синхронизиран текст и аудио;

бб) гарантира се, че цифровите файлове на електронната книга не възпрепятстват правилното функциониране на помощните технологии;

вв) гарантира се достъп до съдържанието, разглеждането на съдържанието и оформлението на файла, включително динамичното оформление, предоставянето на структура, гъвкавост и избор при представянето на съдържанието;

гг) прави се възможно алтернативно предаване на съдържанието и неговата оперативна съвместимост с различни помощни технологии по начин, който е лесен за възприемане от сетивата, разбираем, функционално пригоден и надежден;

дд) осигурява се лесното им намиране чрез предоставянето на информация посредством метаданни относно характеристиките им по отношение на достъпността;

ее) гарантира се, че мерките за управление на цифровите права не блокират характеристиките по отношение на достъпността;

ж) услуги за електронна търговия:

аа) предоставя се информация относно достъпността на продуктите и услугите, които са в продажба, когато тази информация се предоставя от отговорния икономически оператор;

бб) гарантира се достъпността на функционалността с цел идентификация, сигурност и плащане, когато се доставя като част от услугата, вместо продукт, като се направи достъпна за сетивата, функционално пригодна, разбираема и надеждна;

вв) предоставят се методи за идентификация, електронни подписи и платежни услуги, които са достъпни за сетивата, функционално пригодни, разбираеми и надеждни.

Раздел V

Изисквания за достъпност по отношение на характеристики, елементи или функции на продукти и услуги по чл. 60

Презумпцията за изпълнение на съответните задължения, установени в други актове на Европейския съюз по отношение на характеристики, елементи или функции на продукти и услуги, изисква следното:

1. Продукти:

а) достъпността на информацията за функционирането и за характеристиките по отношение на достъпността, свързани с продуктите, отговаря на съответните елементи, предвидени в раздел I, т. 1, а именно информацията за употребата на продукта, предоставена върху самия продукт, и указанията за използване на продукта, които не са предоставени върху самия продукт, но се предоставят при използването на продукта или чрез други средства, например уебсайт;

б) достъпността на характеристиките, елементите и функциите на потребителския интерфейс и проектното решение по отношение на функционалността на продуктите отговарят на съответните изисквания за достъпност на този потребителски интерфейс или това проектно решение по отношение на функционалността, предвидени в раздел I, т. 2;

в) достъпността на опаковката, включително информацията, предоставена в нея, и указанията за инсталиране и поддръжка, съхранение и изхвърляне на продукта, които не са предоставени върху самия продукт, но се осигуряват чрез други средства, например уебсайт, с изключение на терминалите на самообслужване, отговаря на съответните изисквания за достъпност, предвидени в раздел II.

2. Услуги:

Достъпността на характеристиките, елементите и функциите на услугите отговаря на съответните изисквания за достъпност за тези характеристики, елементи и функции, определени в раздели III и IV.

Раздел VI

Критерии относно функционалните показатели

С оглед на това максимално да се увеличи предвидимото използване от хора с увреждания, когато изискванията за достъпност, предвидени в раздели I – V, не се отнасят до една или повече функции на проектирането и производството на продукти или предоставянето на услуги, тези функции или средства са достъпни, като се спазват съответните критерии за функционалните показатели.

Тези критерии за функционалните показатели могат да се използват само като алтернатива на едно или повече специфични технически изисквания, когато те са посочени в изискванията за достъпност, единствено в случаите, когато прилагането на съответните критерии за функционалните показатели съответства на изискванията за достъпност и се установи, че проектирането и производството на продукти и предоставянето на услуги водят до еквивалентна или повишена достъпност за предполагаемото използване от хора с увреждания:

а) използване без зрение

когато продуктът или услугата предоставя зрителни режими на работа, се осигурява поне един режим на работа, който не изисква зрение;

б) използване с ограничено зрение

когато продуктът или услугата предоставя зрителни режими на работа, се осигурява поне един режим на работа, който дава възможност на ползвателите да боравят с продукта с ограничено зрение;

в) използване без възприемане на цвят

когато продуктът или услугата предоставя зрителни режими на работа, се осигурява поне един режим на работа, който не изисква възприемане на цвят от ползвателя;

г) използване без слух

когато продуктът или услугата предоставя звукови режими на работа, се осигурява поне един режим на работа, който не изисква слух/звук;

д) използване с ограничен слух

когато продуктът или услугата предоставя звукови режими на работа, се осигурява поне един режим на работа с подобрени аудиохарактеристики, които дават възможност на ползвателите с ограничен слух да боравят с продукта;

е) използване без гласови способности

когато продуктът или услугата изисква гласова намеса от ползвателите, се осигурява поне един режим на работа, който не изисква такава; гласовата намеса включва произвеждани звуци от говорния апарат, като говор, подсвирване или цъкане с език;

ж) използване с ограничени способности за боравене с ръце или сила

когато продуктът или услугата изисква ръчни действия, се осигурява поне един режим на работа, който позволява на ползвателите да го използват чрез алтернативни действия, за които не се изисква управление и боравене чрез фина моторика, сила на ръката или задействането на повече от един бутон за управление в един и същ момент;

з) използване с ограничен обхват

функционалните елементи на продуктите трябва да могат да бъдат достигнати от всички ползватели; когато продуктът или услугата предоставя ръчен режим на работа, се осигурява поне един режим на работа при ограничен обхват и ограничена сила;

и) свеждане до минимум на риска от предизвикване на фотосензитивни епилептични припадъци

когато продуктът предоставя зрителни режими на работа, той избягва режими на работа, които предизвикват фотосензитивни епилептични припадъци;

к) използване с ограничени когнитивни способности

продуктът или услугата предоставя поне един режим на работа, включващ характеристики, които го правят по-опростен и по-лесен за ползване;

л) неприкосновеност на личния живот

когато продуктът или услугата включва характеристики, които са предвидени за достъпност, се предоставя поне един режим на работа, който запазва неприкосновеността на личния живот при използването на характеристиките за достъпност.

Приложение № 3 към чл. 7

ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО НА ПРОДУКТИ

1. Вътрешен производствен контрол

Вътрешен производствен контрол е процедурата за оценяване на съответствието, чрез която производителят изпълнява задълженията си по т. 2, 3 и 4 и гарантира и декларира на своя отговорност, че съответните продукти отговарят на съответните изисквания за достъпност по чл. 4.

2. Техническа документация

Техническата документация се изготвя от производителя. Техническата документация позволява да се оцени съответствието на продукта със съответните изисквания за достъпност по чл. 4, и – в случай че производителят се е позовал на чл. 3 – доказва, че съответните изисквания за достъпност биха довели до основно изменение или биха наложили прекомерна тежест. Техническата документация определя приложимите изисквания и обхваща, доколкото е необходимо за оценяването, проекта, производството и действието на продукта.

Техническата документация съдържа, когато е приложимо, най-малко следните елементи:

а) общо описание на продукта;

б) списък на хармонизираните стандарти и на технически спецификации, приети на основание чл. 15, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/882, данните за които са публикувани в „Официален вестник“ на Европейския съюз, приложени изцяло или частично, и описания на решенията, приети с цел изпълнение на съответните изисквания за достъпност по чл. 4, когато тези хармонизирани стандарти или технически спецификации не са били приложени; при частично приложени хармонизирани стандарти или технически спецификации техническата документация посочва частите, които са приложени.

3. Производство

Производителят взема всички необходими мерки за това производственият процес и неговото наблюдение да осигурят съответствието на произведените продукти с техническата документация, посочена в т. 2, и с изискванията за достъпност по чл. 4.

4. Маркировка „CE“ и ЕС декларация за съответствие

4.1. Производителят нанася маркировката „CE“ върху всеки отделен продукт, който отговаря на приложимите изисквания за достъпност по чл. 4.

4.2. Производителят съставя писмена ЕС декларация за съответствие за модела на продукта. В ЕС декларацията за съответствие се посочва продуктът, за който е съставена.

Копие от ЕС декларацията за съответствие се предоставя на съответните органи при поискване.

5. Упълномощен представител

Задълженията на производителя по т. 4 могат да бъдат изпълнявани от негов упълномощен представител, от негово име и на негова отговорност, при условие че са посочени в пълномощното.

Приложение № 4 към чл. 8, ал. 3

ЕС ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

1. № xxxxxx (уникални идентификационни данни на продукта):

2. Име и адрес на производителя и, когато е приложимо, на неговия упълномощен представител:

3. Настоящата декларация за съответствие е издадена на отговорността на производителя.

4. Предмет на декларацията (идентификация на продукта, позволяваща проследяването му. Може да включва изображение, когато е уместно):

5. Предметът на декларацията, описан по-горе, отговаря на Директива (ЕС) 2019/882 и на следните актове на законодателството на Европейския съюз за хармонизация:

6. Позоваване на използваните хармонизирани стандарти, на технически спецификации, приети на основание чл. 15, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/882, или на други спецификации, по отношение на които се декларира съответствие:

7. Допълнителна информация:

Подписано за и от името на: …

(място и дата на издаването)

(име, длъжност)(подпис)

Приложение № 5 към чл. 50, ал. 2

ИНФОРМАЦИЯ ЗА УСЛУГИТЕ, ОТГОВАРЯЩИ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ДОСТЪПНОСТ

1. Доставчикът на услугата включва информацията, чрез която се прави оценка по какъв начин услугата отговаря на изискванията за достъпност по чл. 46 в общите условия или в друг еквивалентен документ. Тази информация представя точно приложимите изисквания и обхваща, доколкото е необходимо за нуждите на оценяването, проекта и действието на услугата. Освен изискванията за предоставяне на обща информация на потребителите съгласно Закона за защита на потребителите в информацията се включват, когато е приложимо, следните елементи:

а) общо описание на услугата в достъпни формати;

б) описания и обяснения, необходими за разбиране на начина на действие на услугата;

в) описание по какъв начин по отношение на услугата са изпълнени съответните изисквания за достъпност по чл. 46.

2. За да постигне съответствие с т. 1, доставчикът на услугата може да приложи изцяло или отчасти хармонизирани стандарти и технически спецификации, приети на основание чл. 15, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/882, чиито данни са публикувани в „Официален вестник“ на Европейския съюз.

3. Доставчикът на услугата предоставя информация, показваща, че процесът на предоставяне на услугата и неговото наблюдение гарантират съответствието на услугата с т. 1 и с приложимите изисквания за достъпност по чл. 46.

1761